

Orgonazenével ünnepelt „Magyar protestáns látomások” 10 éve
Gárdonyi Zsolt 2001. Szept. 29-i orgonamatinéje Lundban

Prof Gárdonyi Zsolt Dr Hc – a Würzburgi Zeneművészeti Akadémia tanára „Hommage a F. Liszt” c. orgonaművének (Program_2001) svédországi ősbemutatójára került sor szeptember 29-én az ezeréves Lund 1668 óta egyetemi székhelyként működő városának puritán román stílusú, 1080 körül épült és 1103-ban már érseki székhelyként nyilvántartott dómtemplomának négymanuális nagyorgonáján. Az 1876-ban először átépített és legutóbb 1992-ben felújított nagyorgona sipjai és a művész gyakorlott játéka méltósággal magasba lendülő megkapó zenei élményt nyújtott.

Gárdonyi tanár úr korunk kimagasló orgonaművésze, aki a Nyugateurópai Magyar nyelvű Református Lelkigondozó Szolgálat (NyEMRLSz) egyéni tagja, a Magyar Reformátusok Világszövetsége (MRVSz) világtalálkozója himnuszának szerzője. A magyar protestáns egyházzene jellegzetességeivel megalkotott Magyar ének először az 1991-es világtalálkozáson hangzott fel és a művész úr 1991-es husvétján keltezett dedikálásával a kottája most letölthető állományban honlapunkra kerül.

Kerek egy évtized múlt el azóta, hogy Gárdonyi tanár úr vendége volt a délsvédországi Lundnak. Akkor 1991. szeptember 10-13.között tartotta negyedik közös”Protestáns_Látomások-1991” központi téma körüli hittudományi tanácskozását a két nyugateurópai magyar (evangélikus és református) testvérszolgálat (a KÉMELM és a NyEMRLSz). E tízéves megemlékezés és hálaadás bensőséges ünnepélyét tovább növelte a művész úr és édesapja feldolgozásából összeválogatott ősi genfi zsoltárok orgonabemutatójának redkívül kifejező ereje. Ismét megindultságot kiváltó csodálattal zúgott fel az előadóművész édesapja Gárdonyi Zoltán (1906-1986): „Jövel Teremtő Szentlélek (Veni Creator Spiritus) c. hatalmas orgonaművének elragadó élvezete. Ugyanez a mű volt egy évtizeddel korábban, azonos helyszínen, a művész úr akkori orgonahangversenyének műsorán is (Program 1991). A zene lobogó fantáziájával felcsigázott hallgatóság, a lelki és a világi béke egyetemes végső összefüggésében elhangzó Allegro maestoso finale záróakkordjai után, méltó és kiérdemelt tapsjutalomban részesítette a zeneszerző ill. előadóművész Gárdonyi Zsoltot.

A művész urat a NyEMRLSz világi elnöke köszöntötte a dómtemplomban. A hangverseny utáni magánbeszélgetésük összefoglalóját közreadva, most megemlékezünk az 1991-es lundi tanácskozás tízesztendős évfordulójának jelentőségéről.

Mi történt “a nyugatiakkal” a múlt század nyolcvanas éveinek végén bekövetkezett közép-keleterópai változások elsöprő forgatagában? A víziókból mennyi valósult meg?

- Végleg megszűnt a II. Világháború utáni politika kényszerű kelet-nyugati belső egyházi megosztottság is.
- Első alkalommal vettek részt a Kárpátmedence történelmi protestáns egyházainak képviselői a nyugateurópai protestáns testvérszolgálatok tanácskozásán.
- Helyreállt a Kárpátmedence tömbreformátussága és a “nyugatiak” közötti kétoldali lelki vérkeringés. A NyEMRLSz végiglátogatta a Kárpátmedence egyháztesteit, kivétel a Délvidék felkeresése amely a háború miatt későbbre tolódott.
- Újrafogalmazódott a nyugateurópai magyar reformátusok és evangélikusok

önazonossága és igénye a felekezeten felüli folyamatos anyanyelvi lélegződozásra. .

- Beteljesedett a NyEMRLSz legfelső igazgató szervének 1991-es döntése, hogy hittudományi tanácskozásait másodévenként váltakozva tartsa Nyugateurópában ill. a Kárpátmedencében, a lehetőségekhez képest a KÉMELM-el közösen.
- Egymásra találtak a szórványreformátusok a tömbreformátusság képviselőivel. Ez a testvéri összetartozás kifejezésre jutott 1992-ben Sárospatakon, 1994-ben Kolozsvárott ill. Nagyváradon, 1996-ban Beregszászon, 1998-ban és 2000-ben Révkomáromban tartott Küldöttközgyűlésen és hittudományi tanácskozáson
- A NyEMRLSz alapító tagjává vált a MRVSz-nek és Területi Egységge szerveződött. Testületi tagja lett 1996-ban a Magyar Reformátusok Tanácskozó Zsinatának.
- A NyEMRLSz az 1996-os Világtalálkozóra megjelent világhálón <http://www.refnet.cz>. Az elektronika áldásival, a magyar ökumené göröngyös útján így a felekezeti különbözőségeink ellenére, egyet előre lépett nemzetünk keresztyén egységét szolgálva.
- A honlapon bárki számára hozzáférhető friss tájékoztó van a több mint 80 nyugat-európai magyarnyelvű protestáns istentiszteleti helyről és alkalomról. A teljesség kedvéért azokról is, akik a NyEMRLSz-hoz ugyan nem tartoznak, de a magyar protestáns lelkigondozásban rendszeresen részt vesznek.
- A honlapról letölthető a nyugati református tisztségviselők és egyházi szolgálattevők naprakészen frissített címtára.
- A NyEMRLSz világhálós levelezőlistája tájékoztat a fontosabb eseményekről, a könyvészetéről, tanácskozásaink meghívója ill. a napirend, beszámolók, megemlékezések is letölthetők.
- A gyülekezeti kiadványok elérhetők az "Egymást lássátok – halljátok" elve szerint, akár a meglévő honlapok kapcsolásával, akár a NyEMRLSz segítségével (a világhálóra kerülnek azok a kiadványok is, amelyeknek megfelelő műszaki felkészültség hiányában az Internet egyelőre elérhetetlen).
- Közvetlen kapcsolatot teremtettünk a Kárpát-medence református egyházi honlapokkal és a nagyvilágbeli magyar ajkú egyházi, sőt a nem protestáns honlapokkal is.
- 2000-ben megalakult a Magyar Protestáns Gyülekezetek Szövetsége. A KÉMELM-mel közösen létrehozott közös gyülekezeti gondokkal foglalkozó úttörő tevékenységünk, sajátosan újabb feszültséget okozott. Sajnálatos, hogy a szülési folyamat zavarát egyesek mesterségesen szított felekezeti türelmetlenségre és ebből származó megosztottság növelésére szeretnék kihasználni. A felekezeti öntudat megerősödése és feltétlen megtartásának előfeltétele mellet nagyon sok türelem, jóindulat és tapintat szükséges minden fél részéről a közös protestáns közösségi szellem kialakításához. A kegyelmi idő még tart: az evangélium hirdettetik. Így várjuk a megtérés gyümölcseit s áldozatokkal is igyekszünk az atyafiakhoz való hajlandóságra: az egymás terhének hordozására! Maradandó célunk: "A rád bízott drága kincset őrizd meg!" 2 Tim 1,14.

Dr Békássy N Albert